

Srečanje mladinskih zborov

nedelja, 23. 4. 2017, 14.30

farna dvorana Železna Kapla
Prireditelji: KKZ, SPD Zarja, fara Železna Kapla

nedelja, 7. 5. 2017, 14.30

Sonnenhotel Hafnersee v Plešerki
Prireditelja: KKZ in SPD Zvezda

Jezikovne počitnice v Šmarjeti

od 7. do 16. julija 2017, v Šmarjeti pri Novem mestu

Prireditelj: KKZ v sodelovanju z Osnovno šolo Šmarjeta pri Novem mestu

Prijave so še mogoče!

Teden mladih umetnikov na Rebrci

24. – 29. 7. 2015

31. 7. – 5. 8. 2015

Prireditelji: KKZ, KOM in Mladinski center na Rebrci

Prijave so še mogoče!

Predsednik RS Borut Pahor je obiskal Koroška poje 2017

Ob 115-letnici rojstva in 20-letnici smrti Milke Hartman je Krščanska kulturna zveza svoj osrednji koncert **Koroška poje v nedeljo, 12. marca, posvetila pesnici z libuškega puola**. Vsestranska kulturna ustvarjalka je s svojim prosvetno in pesniško plodnim življenjem zaznamovala kulturno življenje koroških Slovencev pred in med drugo svetovno vojno in po njej. Njen obsežni pesniški opus je izšel v raznih samostojnih knjigah, v zbirkah in prevodih, mnogo njenih pesmi je bilo uglasbenih – deloma od pesnice same, deloma od drugih skladateljev. Njene pesmi, po vsebini ljubezenske, domovinske ali rodoljubne pa tudi družbeno-kritične, so prej ko slej aktualne in izpovedne in prepevajo jih razni zbori na Koroškem ter v sosednji Sloveniji ali Italiji. Koncert so v celovškem Domu glasbe oblikovali zbori in posamezniki iz Koroške – MoPZ Kralj Matjaž iz Libuč, MoPZ Valentin Polanšek z Obirskega, Hartmann'ce, Eva in Vera Hartmann, mešani kvartet MundArt z Zilje ter gosta iz Slovenije (Komorni zbor Ave) in Italije (Dekliška vokalna skupina Bodeča Neža). Pesmi Milke Hartman so v govornem obliki predstavili recitatorji igralske skupine SPD Zarja iz Železne Kaple. Poseben dogodek je bila krstna izvedba skladbe za mešani zbor, orkester in soliste To bo moja pesem pela, izpod peresa Romana Verdela, ki so jo ob spremljavi članov Slovenske filharmonije predvajali MePZ PD Sele, MePZ Bilka iz Bilčovsa ter solista Irina Lopinsky in Mario Podrečnik. Osnova za skladbo so bila izbrana besedila Milke Hartman, ki jih je v ta namen izbral župnik Polde Zunder. On je tudi merodajno sooblikoval koncept koncerta in pripravil recitale izbranih besedil. V razprodani dvorani Doma glasbe je občinstvo prisluhnilo be-

MePZ PD Sele in MePZ Bilka s člani Slovenske filharmonije

sedilom in pesmim, ki tudi danes, pol stoletja po svojem nastanku, nagovorijo s svojo globoko izpovedjo, s svojim preprostim, a dovršenim pesniškim jezikom. Tako iz razdalje več desetletij zaznavamo utrip tedanjega časa in občutimo to, kar je Milko Hartman navdajalo in spremljalo – velika ljubezen do slovenske kulture in prosvete na Koroškem in izostren čut za socialna in medčloveška vprašanja njenega časa.

Predsednik Krščanske kulturne zveze Janko Krištof je v svojem nagovoru izpostavil pomen osrednjega koncerta ter zasluge Milke Hartman in njen obsežni pesniški opus, iz katerega prej ko slej črpamo in je del naše kulture. Spomnil je tudi na 110-letnico ustanovitve Slovenske krščansko-socialne zveze za Koroško, ki je bila idejna predhodnica Krščanske kulturne zveze.

Koncerta so se udeležili visoki pred-

stavniki uradov in ustanov, med njimi mariborski in ljubljanski nadškof, krški škof ter predsednik RS Borut Pahor, ki je v svojem pozdravu podčrtal pomen osrednjega koncerta Koroška poje in dodal, da Slovenci na ta način vidno skrbimo za svoj jezik in kulturo ter ju zavzeto ohranjamo in razvijamo naprej.

Vsem društvom, kulturnim ustvarjalcem, Slovencem doma in po svetu želimo blagoslovljene velikonočne praznike

**SODELAVCI IN ODBORNIKI
KRŠČANSKE KULTURNE ZVEZE IN
SNI URBAN JARNIK**

Marij Maver – 80 let

15. januarja je obhajal okrogli rojstni dan Marij Maver, predsednik Slovenske prosvete v Trstu. S Koroško je slavljeneec povezan prek osebnih prijateljstev in redne izmenjave kulturnih dnevov, ki se vršijo izmenično eno leto na Koroškem in drugo leto

na Primorskem. Marij Maver se je po maturi na slovenskem učiteljskišči v Trstu vpisal na Pedagoški fakulteti. Nekaj let je deloval kot učitelj in nato je bil do upokojitve urednik slovenskih govornih sporedov na radiu Trst A. Sodeloval je pri igralski skupini Radijski oder, bil urednik in pozneje (do danes) glavni urednik revije Mladika in vodja istoimenske založbe v Trstu. Od mladih let se zavzema za kulturno in politično življenje primorskih Slovencev, udeleževal se je na leposlovnem področju in pisal pesmi, črtice ter novele. Ustvaril je več radijskih iger za otroke. Za svoje vsestransko delovanje in predvsem za dolgotrajno čezmejno sodelovanje na kulturnem področju je leta 2005 skupaj z Damjanom Pavlinom prejel Tischlerjevo nagrado. Ob jubileju iskreno čestitamo in želimo zdravja, osebnega zadovoljstva in uspešnega delovanja na kulturnem področju.

Martina Piko-Rustia – 50 let

V ponedeljek, 13.3. 2017, je obhajala okroglo obletnico Martina Piko-Rustia, vodja Slovenskega narodopisnega inštituta Urban Jarnik v Celovcu. Slavljeno poznamo kot zavzeto in skrbno znanstvenico, ki se s predanostjo posveča etnološkimi, družbenim,

jezikovnim ter narodno-političnim vprašanjem na Koroškem in v širši regiji. Martina Piko-Rustia je odraščala v Vidri vasi, nato je obiskovala pri bližnjem Božjem grobu ljudsko šolo ter Slovensko gimnazijo v Celovcu. Po maturi je na Dunaju in v Ljubljani študirala etnologijo in slovenščino in se po zaključenem študiju zaposlila pri Krščanski kulturni zvezi na etnološkem oddelku. Iz tega oddelka je pozneje postal samostojni inštitut Urban Jarnik, ki z vsestransko kvalitetnim delom sooblikuje kulturno-znanstveno življenje koroških Slovencev. Področje, ki mu Martina Piko-Rustia posveča posebno pozornost, je dialektologija in staro jezikovno izročilo – ledinska in hišna imena, zgodbe in pravljice v narečju. Kot znanstvenica je redna gostja na najrazličnejših mednarodnih posvetih in simpozijih, njeno strokovno znanje in njeno sposobnost za timsko delo pa podčrtavata številne publikacije in najrazličnejši projekti, pri katerih je sodelovala in sodeluje. Tudi na našem skupnem hodniku jo srečamo kot vestno in prijazno kolegico, ki zna tankočutno prislunhiti in z jasnimi besedami odgovoriti na bistvena vprašanja. Kolegice in kolegi inštituta Urban Jarnik in KKZ ji ob okroglem jubileju želimo vse najboljše, zdravja in sreče!

Tischlerjeva nagrada 2017

Jože Wakounig je prejel Tischlerjevo nagrado 2017

V petek, 20. januarja 2017, je Tischlerjevo nagrado KKZ in NSKS prejel Jože Wakounig »za vsestransko, prostovoljno in nesebično življenjsko delo na narodnopolitičnem področju, tako na občinski kot tudi na deželni ravni«. Nagrajeni je Joška Tischlerja izpostavil tudi kot svoj osebni zgled in poudaril štiri temelje, ki jih je položil le-ta in za katere se je tudi nagradjen osebno vedno zavzel, to so: slovenstvo, demokracija, samostojno politično nastopanje in krščanstvo. Slavnostni govornik Zdravko Inzko pa je podčrtal značajnost in pokončno držo ter doslednost nagrajenca, ki je poučeval dolga leta na Slovenski gimnaziji, nekaj časa bil tudi njen ravnatelj, sicer pa je deloval in še deluje na publicističnem in narodnopolitičnem področju.

Isti večer so bile podeljene tudi nagrade in izročena priznanja za govorniški natečaj, ki ga organizatorja razpisujeta ob Tischlerjevi nagradi. Svoj zmagovalni govor je ob podelitvi Tischlerjeve nagrade podal Val Vovk Petrovski, dijak 6. B razreda Slovenske gimnazije. Pri natečaju so še sodelovali Tea Jojič in Tobias Turk (DTAK) Simona Stoilkova (Višja šola) in Laura Sturm (SLOG). Pevsko sta večer oblikovala MePZ Gorjanci iz Kotmare vasi in MoPZ Vinko Poljanec iz Škocjana.

Zmagovalec govorniškega natečaja Val Vovk Petrovski

IN MEMORIAM

Umrli je Peter Vencelj

Na dan novega leta 2017 je v 78. letu starosti umrl nekdanji državni sekretar RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Peter Vencelj. V osamosvojitveni slovenski vladi je bil od leta 1990 do leta 1992 predsednik Republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo. Bil je častni predsednik Društva slovensko-avstrijskega prijateljstva in reden gost na raznih prireditvah na Koroškem. Kot velik prijatelj zamejskih Slovencev si je na Koroškem mdr. pridobil velike zasluge za ustanovitev Kulturnega doma v Pliberku. Njegovi družini, vsem prijateljem in sorodnikom izrekamo iskreno sožalje ob izgubi ljubljenega človeka.

Slovenščina v družbenih omrežjih

Krščanska kulturna zveza (KKZ) in iniciativa »Slovenščina v družini« sta ob začetku leta predstavili brošuro Slovenščina in WhatsApp – od zibelke do družbenih omrežij. V njej so zbrani prispevki z istimenskega čezmejnega posveta 6. novembra 2015 v Naborjetu. Podobno kot že leto prej v Tinjah so na tem posvetu sodelovali zastopniki slovenskih manjšinskih organizacij in ustanov iz vsega zamejstva. Vsebinsko je srečanje – poleg osrednje teme sodobnih medijev in tehničnih možnosti – bolj podrobno predstavilo stanje slovenske manjšine v Italiji in razni predavatelji so podali vpogled v delovanje in prizadevanje raznih manjšinskih zvez in ustanov. V pričujoči brošuri pa najdete tudi prispevke iz Porabja, iz Hrvaške in iz Avstrije. Soprireditelj čezmejnega srečanja je bilo Slovensko kulturno središče Planika v Kanalski dolini.

Publikacija, ki jo je finančno omogočil Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, je brezplačno na voljo pri Krščanski kulturni zvezi v Celovcu.

Kontaktna leča

Vsako leto dijakinja in dijaki sedmih razredov Slovenske gimnazije pripravijo kulturni festival Kontaktna leča, ki nagovori predvsem mladino in nudi vpogled v dvojezično mladinsko kulturno ustvarjanje na Koroškem. Letošnja Kontaktna leča, ki se je odvijala 17. in 18. marca v klubu stereo, je bila zelo uspešna. Doživeli smo dva lepa večera z obširnimi kulturnimi programom ter s skupinami, ki so navdušile vse ljubitelje glasbe. V petek smo začeli s skupino Esrap z Dunaja, sledil ji je doktor lutkarstva Matija Solce iz Slovenije. Nato so nam večer olepšale skupine The Westsides, Kaiko ter Kaiser Franz Josef. V soboto nas je čakalo branje Verene Gotthardt in nastop skupine Lutke Mladje.

Za glasbeno navdušenje so poskrbele skupine Lama, Colours of Monochrome in Skero+DJ Chrisfader, ki so zaključili naš festival. Festival je prikazal živ utrip mladinske kulture in nudil raznovrstne glasbene ter besedne poslastice. Organizatorji smo zadovoljni s potekom festivala in upamo, da je bil všeč tudi nastopajočim in obiskovalcem ter obiskovalkam.

Meta Vouk

Novo vodstvo pri Koroški dijaški zvezi

28. februarja 2017 je bil občni zbor Koroške dijaške zveze. Za novega predsednika so izvolili Stefana Hribernika z Žihpolj. Nadaljnji odborniki so: Meta Vouk – podpredsednica, Manuel Kelich – blagajnik, Gabriel Gasner – namestnik blagajnika, Ana Kretschnig – tajnica, Eva Magdalena Angerer – namestnica tajnice. Nove mu odboru in vsem drugim sodelujočim želimo uspešno delovanje in mnogo veselja pri kulturnem ustvarjanju.

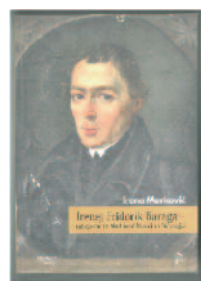

Uši Sereinig & Polona Sketelj

Popotnik po Zilji – Kulturno-zgodovinski vodnik

Ste že bili na Zilji? Naj vas ta knjižni vodnik spremlja na poti odkrivanja Ziljske doline in njenih geografskih, etnoloških, jezikovnih in drugih posebnosti.

Popotnik nas popelje v dolino logov in planin, reke Zilje in njenih pritokov. Spoznajte z njim moč in veličastnost ziljskih kornjev, vasi in prebivalce, njihov iskriivi jezik, šege in navade, njihovo kulturno delovanje! Zglejte se v senike in mogočne domačije, manjše kajže, župnijske in podružnične cerkve s slikovitimi poslikavami! Spoznajte tudi znane Ziljane, ki so zapustili neizbrisne sledi tako na Zilji kakor tudi v širšem slovenskem kulturnem prostoru! Izdajatelj sta SNI Urban Jarnik in Mohorjeva.

Irena Marković

Irenej Friderik Baraga – misijonar in škof med Otavci in Očipvejci

Namen znanstvene monografije je predstaviti zgodovinske zasluge delovanja slovenskega katoliškega misijonarja in škofa Ireneja Friderika Barage ter njegovih naslednikov na življenje in status severnoameriških Indijancev in belih priseljencev, med njimi tudi Slovencev, v ZDA.

Med pomembnimi »baragoslovci« je p. Bertrand Kotnik. Po vojni je p. Bertrand Kotnik več ko 20 let deloval v Lemontu in New Yorku in poleg svoje službe raziskoval tudi Baragovo življenje in delo, prispevke pa je objavljaval v reviji Ave Maria. V newyorški knjižnici je Kotnik odkril Baragov rokopis načrtovanega očipvevsko-francoskega slovarja. Izdajatelj sta Mohorjeva in SNI Urban Jarnik.

Marnvam po domače

Živi narečni besednjak slovenskega govora v zgornjem Rožu od Huma pri Rožeku do Mute pri Svečah

Zbral in uredil Franc Kattinig, pd. Prosenov Francej

Slovarčku domačih narečnih besed iz zgornjega Roža je seme zasejal pater Bertrand Kotnik (1913–2009), neutrudni raziskovalec in zapisovalec hišnih imen južne Koroške. Po njegovi smrti je nečak Franc Kattinig slovarček prevzel kot stričevo oporo in nadaljeval tam, kjer se je p. Bertrandu ustavilo pero. Slovarček je uredil in razširil, skupno z Jankom Zerzerjem sta gradivo pripravila za objavo. Slovar je pomemben dokument nekdanje in sedanje žive govorice Slovencev gornjega Roža, ohranja spomin na preteklo življenje in spodbuja, da ohranimo domačo govorico živo še naprej v obliki, v kateri danes opisujemo ožji domači svet okoli sebe. Knjigo sta izdala Mohorjeva in SNI Urban Jarnik.

roko in nadaljeval tam, kjer se je p. Bertrandu ustavilo pero. Slovarček je uredil in razširil, skupno z Jankom Zerzerjem sta gradivo pripravila za objavo. Slovar je pomemben dokument nekdanje in sedanje žive govorice Slovencev gornjega Roža, ohranja spomin na preteklo življenje in spodbuja, da ohranimo domačo govorico živo še naprej v obliki, v kateri danes opisujemo ožji domači svet okoli sebe. Knjigo sta izdala Mohorjeva in SNI Urban Jarnik.

Slovenski kulturni praznik

Maturantke in maturantje SLOG z ravnateljico Zalko Kuchling

9. februarja so Generalni konzulat RS v Celovcu, Društvo slovenskih pisateljev v Avstriji, Krščanska kulturna zveza in Slovenska prosvetna zveza vabili na osrednjo prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku v Mozartovo dvorano Doma glasbe v Celovcu. V središču praznovanja je bila tokrat ZG in ZRG za Slovence, ki letos obhaja 60-letnico obstoja. Slavnostna govornica je bila ravnateljica Zalka Kuchling, ki je v svojem nagovoru poudarila, da je gimnazija zgodba uspešnica od prvega leta naprej in kot taka tudi vedno (bila) najtesneje povezana s kulturnim utripom na podeželju. Je usta-

nova, ki povezuje vse tri koroške doline in je nepogrešljiv dejavnik v koroški stvarnosti. Kot del slavnostnega govora so nastopili izbrani maturantje in maturantke letošnjega letnika, ki so s pesmijo, z igro in besedo, v zborni slovenščini in v narečju poudarili besede ravnateljice in zaključili z izpovednim geslom: »Kultura, to smo mi vsi!«

Glasbeni spored so oblikovali Tonč Feinig in Ana Bezjak, Miha Vavti in Matjaž Ferik ter Mira in Sara Gregorič, v imenu ministrstva za kulturo RS je spregovoril Igor Teršar. Skozi večer je vodil predsednik DSPA Niko Kupper.

Koroška in Primorska pojeta

V nedeljo, 19. marca 2017, so Slovensko kulturno središče Planika, Združenje Don Mario Černet, Krščanska kulturna zveza, Zveza slovenske katoliške prosvete Gorica, Zveza slovenskih kulturnih društev, Zveza cerkvenih pevskih zborov Trst, Zveza pevskih zborov Primorske in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti vabili na mednarodno koncertno stalnico Koroška in Primorska pojeta v občinsko kulturno dvorano na Trbižu. Koncert

vsako leto poteka v sklopu koncertne serije Primorska poje in redno gosti tudi skupine in zборе iz Koroške. Letos so se ga iz Koroške na pobudo KKZ udeležili: MePZ Danica iz Šentprimoža, MePZ Gorjanci iz Kotmare vasi in ŽePZ Trta iz Žitare vasi. Ta koncertna stalnica podčrta in krepi čezmejno sodelovanje med Koroško in Primorsko oz. Italijo in poleg drugih podobnih stalnic skrbi za živ stik s Slovenci v naših sosednjih državah.

Ženski pevski zbor Trta iz Žitare vasi

Seminar za vodje otroških in mladinskih zborov

Krščanska kulturna zveza je 28. 1. 2017 spet vabila v Katoliški dom prosvete v Tinje na celodnevni seminar za zborovodje otroških in mladinskih zborov. Seminar je bil tokrat težiščno posvečen cerkveni pevski literaturi za mladino, referent pa je bil župnik Michael Joham iz Kotmare vasi. Posebna popestritev dneva je bila farna otroška skupina iz Žitare vasi pod vodstvom Andreje in Ivana Antoliča, ki je na seminarju preizkušala in nastudirala odlomke nove literature.

Župnik Michael Joham je tudi predstavil novo strokovno literaturo za liturgijo Songs 4 you, ki jo je izdal Referat za cerkveno glasbo. Seminar so zaključili s skupno sv. mašo, ki jo je v tinjski kapeli daroval rektor Jože Kopeinig in so jo pevsko in glasbeno oblikovali udeleženci tega dneva.

Ljubljanski nadškof na obisku pri KKZ

V petek, 10. 3. 2017, je Krščansko kulturno zvezo obiskal ljubljanski nadškof Stanislav Zore. Po obisku pri krškem škofu v Celovcu je gospod nadškof obiskal še Mohorjevo hišo in se tam srečal s predstavniki organizacij koroških Slovencev, ki imajo svoj sedež v tej stavbi. Tako je obiskal tudi Krščansko kulturno zvezo, kjer sta ga sprejela predsednik Janko Krištof in tajnica Zalka Kelih-Olip. Po kratki predstavitvi dejavnosti KKZ je gospod škof izrazil svoje spoštovanje do dela, ki ga organizacija in vanjo vključena društva opravljajo, ter poudaril pomen kulturnega delovanja za slovensko narodno skupnost v zamejstvu.

Izlet in obisk pri kulturnih ustanovah v Kanalski dolini

V ponedeljek, 20. marca, so se uslužbenci Krščanske kulturne zveze, ki jih je spremljal tudi predsednik Janko Krištof, in Slovenskega narodopisnega inštituta Urban Jamnik podali na svoj običajni letni izlet. Pot nas je tokrat vodila na sv. Višarje, kjer smo si ogledali znamenitosti tega priljubljenega romarskega središča ob avstrijsko-slovenski-italijanski tromeji, o katerem je že daljnega leta 1933 zapisal Lambert Ehrlich, ustanovitelj Slovenske krščansko-socialne zveze za Koroško, da meje, ki se srečajo na tem

območju, ne ločujejo narodov, pač pa jih povezujejo. Po kosilu smo zapustili romarski kraj in obiskali Slovensko kulturno središče Planika v Kanalski dolini, kjer nas je sprejel podpredsednik SKS Planika Rudi Bartaloth in predstavil delovanje kulturnega središča v Ukvah. Nato smo potovali naprej v Ovčjo vas, kjer smo obiskali sedež Združenja Don Mario Černet. Tam sta nas sprejela predsednica Anna Wedam ter tajnik Luciano Lister, ki sta nam na kratko predstavila Združenje ter orisala delovanje le-tega.

Po obisku na sedežu kulturnega združenja smo obiskali še cerkev v Zabnicah in si ogledali spominsko ploščo v čast župniku Mariu Černetu na pročelju stavbe. Izlet čez mejo in obisk dveh lokalnih slovenskih kulturnih ustanov nam je sosed, s katerimi sodelujemo ob rednih ali občasnih prireditvah in projektih, še dodatno približal in jasno pokazal njihova prizadevanja za ohranjanje in razvijanje slovenščine v Kanalski dolini.

Na Višarjah in na sedežu Združenja Don Mario Černet v Ovčji vasi

Spominska maša ob 10-letnici smrti Lovra Kaslja

V nedeljo, 19. marca 2017, smo se skupno s faro in s cerkvenim zborom Hodiše ter s SPD Zvezda s spominsko mašo v farni cerkvi v Hodišah spomnili 10-letnice smrti Lovra Kaslja, ki je bil 50 let župnik v Hodišah (1952–2002) in v letih od 1971 do 1983 predsednik Krščanske kulturne zveze. Sv. mašo sta darovala domači župnik Hans Koschat in v zastopstvu krškega škofa Matthias Hribnik, pevsko so jo olepšali cerkveni pevci in tamburaška skupina Stara banda. Besedila Lovra Kaslja so brali člani SPD Zvezda.

Lovro Kaselj se je rodil 7. avgusta 1913, tik pred začetkom prve svetovne vojne v Stari vasi pri Grebinju, odraščal med vojno in po njej. Odločil se je za študij teologije v Celovcu in bil leta 1939 posvečen v duhovnika. Kaplanoval je v Šmarjeti v Rožu, nato v Šentjakobu in Pliberku ter potem bil administrator na Pečnici. Od leta 1945 do leta 1952 je bil župnik v Šentvidu v Podjuni, leta 1952 pa je prevzel faro v Hodišah in tam ostal celih pedeset let.

»Lovro Kaselj je svetel zgled gorečega duhovnika, ki je ljubil svoj materni jezik /.../, ki je sooblikoval drugo polovico 20. stoletja kot duhovnik, kulturnik in narod-

V cerkvi in na grobu je spregovoril podpredsednik KKZ dr. Miha Vrbinc

ni voditelj«, tako je bivšega tajnika KKZ Nužeja Tolmajerja citiral Miha Vrbinc, ki je v cerkvi in na grobu v imenu vseh prireditev spregovoril kot podpredsednik Krščanske kulturne zveze.

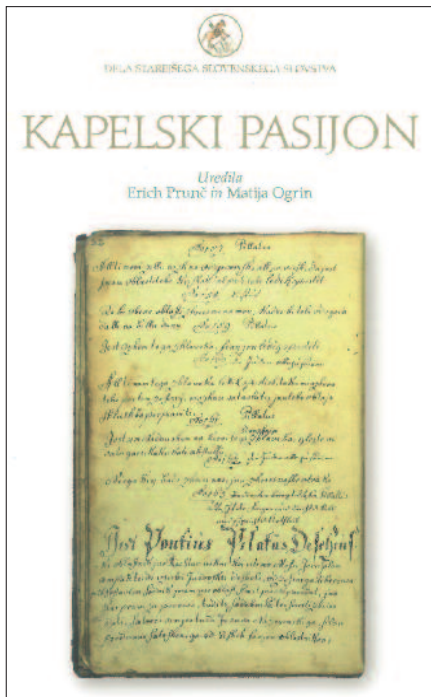
Zaključil je z verzi Lovra Kaslja iz Pesmi koroških Slovencev (9. 10. 1979):

*Duh slovenski in beseda
na Koroškem naj živi!
Varuj Bog nas – in soseda,
ki živeti nam pusti!*

V spomin na župnika, kulturnika in besednega ustvarjalca so po maši položili venec na grob Lovra Kaslja. Grob in spominska plošča sta tik ob vhodu v cerkev, kar simbolizira njegovo povezanost s faro in farani, ki jim je bil dušni pastir skozi pol stoletja.

Župnik Lovro Kaselj je pred desetimi leti odšel od nas – njegov duh in njegova duhovna zapuščina pa sta še med nami, živa tudi v prihodnosti.

Kapelski pasijon – pomembno kulturno-zgodovinsko izročilo za celoten slovenski kulturni prostor

Pasijonska igra iz Železne Kaple je eno največjih odkritij starejšega slovenskega slovstva in slovenske dramatike zadnjih let. Rokopis, zapisan ob koncu 18. stoletja, vsebuje besedilo starejših verzij pasi-

jona in je prvič izpričan v poročilih jezuitske province v Dobrli vasi za leto 1616. Igra obsega kar tri samostojne predstave: na veliki četrtek dopoldan, zvečer pred velikim petkom in na velikonočni ponedeljek. Kapelski pasijon je poleg Škofjeloškega pasijona drugo slovensko dramsko besedilo baročne dobe, po obsegu pa je s 123 odstavki in 2.758 verzij eno najboljšejših v slovenski dramatik. Neznani pisec rokopisa je ob koncu 18. stoletja začetne prizore predelal, da bi pasijon rešil pred prepovedmi. Toda v rokopis je vključil tudi nekatere odlomke najstarejše slovenske dramske tradicije, ki jih ne najdemo nikoder drugod: misterijska prizora o Materi Božji in spokornem Grešniku ter o tehtanju pokojnikove Duše sta prvovrstni baročni besedili, ki ju je kapelski pisec rešil in ohranil slovenski literaturi (informacije: <http://isllv.zrc-sazu.si/sl/publikacije/kapelski-rokopis#v>).

Predstavitve Kapelskega pasijona v domačem kraju, v Železni Kapli, je potekala 26. marca 2017. Na izredni pomen ohranjenega rokopisa sta opozorila urednika znanstvene komentirane izdaje, Erich Prunč in Matija Ogrin, ki sta v dolgotrajnem delu pripravila zgleden doku-

Erich Prunč je predal rokopis Kapelskega pasijona v varstvo SNI Urban Jarnik

ment – obsežno knjigo, s katero je to pomembno koroško duhovno izročilo postalo dostopno koroški in širši slovenski javnosti.

Rokopis je našel Erich Prunč v 80-ih letih 20. stoletja. Razpadajočo knjigo je na svoje stroške renoviral, originalni izvod pa je 27. 3. 2016 na tiskovni konferenci v Celovcu predal v čuvanje Slovenskemu narodopisnemu inštitutu Urban Jarnik.

Odprtje prve slovenske raziskovalne enote na Reki na Hrvaškem

Na Reki so v prostorih Slovenskega doma Bazovica 15. 3. 2017 s pomočjo Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu odprli prvo enoto Inštituta za narodnostna vprašanja zunaj Slovenije. Odprtje Enote Reka Inštituta za narodnostna vprašanja ima velik pomen za slovensko skupnost na Hrvaškem in za razvoj raziskovalne dejavnosti, obenem se bo tako krepila identiteta slovenske skupnosti ter njeno kulturno, prosvetno, gospodarsko, politično in drugo povezovanje z matično državo, je ob odprtju izpostavil minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmauc. Novo raziskovalno enoto na Reki bo vodila mlada raziskovalka dr. Barbara Riman.

V prostorih Slovenskega doma Bazovica je dan po odprtju potekala znanstvena konferenca, na kateri so raziskovalci spregovorili o raziskavah slovenstva na Hrvaškem v preteklosti in danes. Iz Koroške sta se srečanja udeležili Katarina Pajnič in Martina Piko-Rustia. Katarina Pajnič je orisala društveno samoorganizacijo (na Hrvaškem deluje 16 slovenskih društev) in položaj slovenske manjšine na Hrvaškem. Slovenci so najstarejša narodna skupina na Hrvaškem s povprečno starostjo okoli 60 let, zato je treba največjo pozornost nameniti mladim. Mladi Slovenci na Reki se npr. že povezujejo na facebooku (<https://www.facebook.com/KPDBazovica/>). Martina Piko-Rustia je predstavila iniciativo »Slovenščina v družini«, ki je temelj za ohranjanje slovenskih skupnosti v zamejstvu in po svetu in za učenje slovenščine v šolah.

Slovenska ledinska in hišna imena – pobude in trud posameznikov

V kulturni dvorani občinskega urada na Žihpoljah je bilo 17. marca odprtje razstave zbiralca Jozija Paka, ki je javnosti predstavil najnovejša zemljevida z Radiš in Žihpolj. Odprtja razstave, ki so ga oplešali pevci z Radiš, so se udeležili številni prijatelji in zbiratelji imen iz drugih krajev. Na razstavi so bili poleg zemljevidov na ogled etnološki predmeti iz zasebne zbirke Jozija Paka.

Dan kasneje je na Radiše vabil Tomaž Ogris, ki je širši javnosti predstavil zemljevid stare občine Radiš, ki je v pripravi. Zemljevidu z narečnimi hišnimi in ledinskimi imeni bo priložena dvojezična brošura, v kateri Tomaž Ogris razlaga pomen in izvor ohranjenih imen.

V pripravi so tudi zemljevidi občin Hodiše, Borovlje, Bistrica na Zilji in Straja vas, Sele, Bilčovs, Žitara vas idr. Zemljevide pripravljajo domačini v sodelovanju z inštitutom Urban Jarnik. Martina Piko-Rustia bo v Pliberku in v Tinjah spregovorila o projektu dokumentacije slovenskih ledinskih in hišnih imen na Koroškem.

Predavanje in diskusija

Domača imena na zemljevidu in v živi rabi

Prispevek k ohranjanju zgodovinske in jezikovne podobe kraja

Predava: Martina Piko-Rustia

Ponedeljek, 24. 4. 2017, 19.30, župnišče Pliberk
Ponedeljek, 8. 5. 2017, 19.00, Dom v Tinjah

Gledališke in lutkovne skupine so zaključile sezono 2016/17

Od 2. do 4. marca 2017 je v Kulturnem domu in v farni dvorani v Pliberku potekal letošnji gledališki in lutkovni festival TRIBUNA, ena predstava pa je bila v farni dvorani v Šmihelu.

Odprtje festivala je bilo v četrtek zvečer v Kulturnem domu, kjer so si obiskovalci lahko ogledali predstavo Zdravnik po sili Mlajše gledališke skupine KPD Planina iz Sel.

V petek zjutraj je bil program sestavljen za mlajše, predvsem učence ljudskih šol. Predstav so se udeležile šole iz Pliberka, Globasnice in Celovca. Ozračje je bilo zaradi smeha majhnih otrok v publiko toliko bolj živahno in vedro. Po kosilu so se skupine lahko udeležile različnih delavnic, in sicer za improvizacijo, izdelavo lutk in za vodenje skupin. Glavni

urednik delavnice improvizacije je bil Vid Sodnik, ki je z angažmajem pridobil mladino. Z različnimi vajami in igrami jih je učil improvizacije v vsaki situaciji.

Naslednja predstava je isti večer potekala v farni dvorani v Šmihelu.

Zaključek tega dne je oblikovala starejša skupina Sele, ki je izvedla profesionalen nastop.

Sobotni program so nastopajoči zelo dobro oblikovali in izvrstne lutkovne predstave so pokazale visoko igralsko

raven domačih lutkovnih skupin. Kot posebni gost festivala je nastopila Glasbeno-igralska zasedba GVIDO iz Slovenije in s svojim dovršenim nastopom in igranjem navdušila publiko.

Festival smo zaključili z lutkovno predstavo Živauska farma v glasbeni sobi in z ogledom filma Lutkarstvo upora.

Žal predstave niso bile tako dobro obiskane, kot bi si želeli, vendar so domače skupine pokazale visok nivo gledališkega in lutkovnega nastopanja.

Na Tribuni 2017 so nastopili:

Mlajša gledališka skupina KPD Planina, Sele – Zdravnik po sili
 Starejša gledališka skupina SPD Bilka, Bilčovs – Lov na čarovnice
 Mlajša gledališka skupina SPD Bilka, Bilčovs – Le kdo še verjame v pravljice?
 Otroška gledališka skupina Zarčki SPD Zarja, Železna Kapla – Izgubljeni lešnik
 Mladinska gledališka skupina Še.EN.tjanž teater – Sen kresne noči
 Mladinska gledališka skupina ŠTKgra KPD Šmihel – Sen kresne noči
 Gledališka skupina KPD Planina, Sele – Na odprtem morju
 Lutkovna skupina SPD Srce, Dobrla vas – Knjiga o džungli
 Lutkovna skupina SPD Danica, Šentprimož – Zrcalo življenja
 Sami močni, KPD Šmihel – Šolski izlet ali interaktivna kriminalka
 Glasbena šola GVIDO & Gimnazija Slovenj Gradec – Projekt 96
 Lutkovna skupina Lutke mladje KDZ, Celovec – Živauska farma

Gledališka skupina KPD Planina

Lutke Mladje KDZ

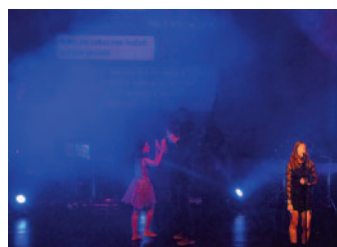
Mladinska gledališka skupina SPD Bilka

Mladinska gledališka skupina SPD Bilka

Starejša gledališka skupina SPD Bilka

Glasbena šola GVIDO iz Slovenj Gradca

Skupna predstava Sen kresne noči ŠTKgra KPD Šmihel in Še.EN.tjanž teater

SPD Zarja iz Železne Kaple Zarčki

Lutkovna skupina SPD Danica

Sami močni, KPD Šmihel

Lutkovna skupina SPD Srce

kkz: Sodalitas
 Za prijave kontaktirajte Sodalitas:
 +43(0)4239 2642 oz. office@sodalitas.at

BEST OF 10
Poletna glasbena delavnica
 za zborovske pevke in pevce, solistke in soliste

6. – 10. 8. 2017
 Tinje (A)

Verena Smrtnik

Od januarja 2017 dalje nadomeščam kulturno referentko Matejo Kert, ki je za slabo leto na izobraževalnem karentnem dopustu. Prezela sem naloge, ki se ukvarjajo s kulturo, gledališkim in glasbenim ustvarjanjem.

Prihajam z Obirskega in mnogi me poznajo kot pevko v skupini Dekleta Smrtnik. V okolici prepevamo skoraj vsi in se trudimo ohraniti slovensko kulturo. Sodelovala sem pri mnogih zborih in v sebi sem odkrila tudi žilico za gledališko dejavnost. Poldej Zunder je imel vizijo igrati odlomke Kapelskega pasijona in me je vprašal za sodelovanje. Slovenska kultura mi leži pri srcu in upam, da bo še mnogo generacij prepevalo in igralo v slovenskem jeziku.

Poletna gledališka in lutkovna delavnica v Ankaranu

V Ankaranu, kjer se gledališke in lutkovne skupine lahko temeljito in koncentrirano pripravljajo na novo gledališko sezono, bodo tudi tokrat z nami profesionalni gledališki in lutkovni ustvarjalci in izbrani mentorji.

Letošnja termina:

od sobote, 19. 8., do petka, 25. 8. 2017
od petka, 25. 8., do četrtega, 31. 8. 2017

Rok za prijavo je 31. 5. 2017. Razpis je objavljen tudi na naši spletni strani:
www.kkz.at

Lutkovna predstava za šole in otroške vrtce

Na začetku aprila vabimo otroke ljudskih šol in otroških vrtcev na ogled profesionalne lutkovne predstave v slovensščini. Tokrat pride gostovat Lutkovno gledališče Maribor s predstavo Coprnica Dragica. Predstave bodo letos v Šmihelu, Celovcu in Šentjakobu.

Termini: 3. 4. Šmihel, 4. 4. Celovec in 6. 4. Šentjakob

Koroški kulturni dnevi v Ljubljani

torek, 4. 4. 2017, 18.00

Odprtje razstave Lužiški cikli slikarja Karla Vouka
 glasbeni okvir: Glasbena skupina Praprotnice
 Narodni muzej Slovenije, Metelkova
 Prireditelj: DSAP, KKZ, SPZ

četrtek, 6. 4. 2017, 10.30

Predstavitve petih novih knjig KKZ in SNIUJ
 Svetovni slovenski kongres
 prireditelj: Klub koroških Slovencev v Ljubljani

sobota, 8. 4. 2017, 10.00

Lutkovna predstava Knjiga o džungli nastopa: lutkovna skupina SPD Srce Mini teater
 prireditelj: Klub koroških Slovencev v Ljubljani

sreda, 12. 4. 2017, 19.00

Koncert Koroška pesem prek meja nastopajo: Kvintet bratov Smrtnik, Slovenski oktet, MePZ Danica Cankarjev dom, Linhartova dvorana
 Prireditelj: DSAP, KKZ, SPZ

torek, 25. 4. 2017, 18.00

Literarno glasbeni večer Trivium gre na pot in zaprtje razstave Karla Vouka glasbena spremljava: Janez Gregorič Narodni muzej Slovenije, multimedij-ska dvorana
 Prireditelj: DSAP, KKZ, SPZ

ROSEN-TALER
 ROŽANSKA

K KULTUR-
 FRÜHLING
 KULTURNA
 VIGRED

24. 3. 2017 se je pričel niz prireditvev rožanskih kulturnih društev, ki v sodelovanju s SPZ in KKZ vsako leto poteka pod skupnim naslovom Rožanska kulturna vigred. Vanjo so vključena rožanska kulturna društva, ki v tem času vabijo na kulturne, informacijske in izobraževalne prireditve in jih organizacijsko spremljata KKZ in SPZ.

Letošnja Rožanska kulturna vigred poteka od 24. 3. do 7. 5. in vključuje devet prireditvev in srečanj. Z njo rožanska kulturna društva v sodelovanju z osrednjima organizacijama, pod skupnim imenom nudijo raznolik kulturni program na raznih lokacijah Roža in sosednjih krajev.

Sreda, 22. 3. 2017, 19:00

Slowenisch lernen – leicht und locker – Wort(k)shop – Predava: Katja Križnar
 Ljudska šola Rožek
 Prireditelj: KD Peter Markovič

Petek, 24. 3. 2017, 19:15

Potopisno predavanje o Kubi
 Predava: Hanzi Weiss
 Ljudska šola na Kotu
 Prireditelj: SPD Herman Velik

Petek, 31. 3. 2017, 19:00

Gala Koncert ob 115-letnici društvenega kulturnega delovanja v Selah
 Z: Vlado Kreslin, Severa & Gal Gjurin
 Farni dom Sele
 Prireditelj: KPD Planina Sele in PD Sele

Sobota, 1. 4. 2017, 19:00

Vigredni koncert
 Ljudska šola Kotmara vas
 Prireditelj: SPD Gorjanci

Ponedeljek, 3. 4. 2017, 20:00

Filmski večer / Kinoabend
 Adams Art - Ein Dorf im Bilderrausch
 Kino Cingelc
 Prireditelj: SPD Borovlje

Četrtek, 6. 4. 2017, 19:30

Predavanje: Die Macht der Gedanken
 Predava: Dr. Anton J. Süntinger
 Farni dom Sele
 Prireditelj: KPD Planina Sele in Katoliška prosveta

Četrtek, 6. 4. 2017, 19:30

Predavanje: Prava pridelava in uporaba naših živilskih rastlin
 Predava: Mirko Hudl
 Ljudska šola Rožek
 Prireditelj: KD Peter Markovič

Petek, 7. 4. 2017, 19:30

Odprtje razstave Siehe: Der Mensch/ Glej: Človek kiparja Botond Umetniška dela iz cerad
 Predstavitve umetnika: Lioba Pilgram
 Glasba: Samo Kutin
 Podružnica Šentpeter/Šentjakob
 Prireditelj: SPD Rož

Petek, 7. 4. 2017, 19:00

Film: Holz, Erde, Fleisch
 Sigmund Steiner
 Sonnenhotel Hafnersee/pri Habnarju
 Prireditelj: SPD Zvezda v Hodišah

termini:

- **sobota, 1. 4. 2017, 19.00**
 Vigredni koncert
 nastopajo: MePZ Gorjanci idr.
 ljudska šola Kotmara vas
 prireditelj: SPD Gorjanci
- **ponedeljek, 3. 4. 2017, 8.20, 9.30, 10.40**
 Lutkovna predstava Coprnica
 Dragica za šole in vrtce
 igra: Lutkovno gledališče Maribor
 farna dvorana Šmihel
 prireditelj: KKZ
- **torek, 4. 4. 2017, 8.20, 9.30, 10.40**
 Lutkovna predstava Coprnica
 Dragica za šole in vrtce
 igra: Lutkovno gledališče Maribor
 Tischlerjeva dvorana Celovec
 prireditelj: KKZ
- **četrtek, 6. 4. 2017, 8.20, 9.30, 10.40**
 Lutkovna predstava Coprnica
 Dragica za šole in vrtce
 igra: Lutkovno gledališče Maribor
 farovž Šentjakob
 prireditelj: KKZ
- **6. – 13. 4. 2017**
 Mladinsko potovanje v Assisi
 prireditelj: KM
- **petek, 7. 4. 2017, 19.30**
 Predstavitve kulturno-zgodovinskega
 vodnika Popotnik po Zilji
 in odprte razstave: Dr. Julij Felaher
 (1895 – 1969)
 Gostilna Stara pošta, Bistrica na Zilji
 prireditelji: SPD Zila, SNI Urban
 Jarnik, Mohorjeva založba, Knjižnica
 dr. Franca Sušnika
- **sobota, 15. 4. 2017, 22.00**
 Velikonočna baklada
 Kulturni dom Radiše
 prireditelj: SPD Radiše
- **od sobote na nedeljo, 16. 4. 2017, 00.00**
 Velikonočni pohod
 iz Šmartna na Hum
 prireditelj: KD Peter Markovič
- **četrtek, 20. 4. 2017, 19.00**
 Slavnostna zahvalna maša
 ob 60-letnici Slovenske gimnazije
 cerkev Gospa Sveta
 prireditelj: zbor šolske skupnosti
 SLOG
- **20. – 22. 4. 2017, 19.00**
 Predstava Wand[eln]
 nastopa: InklusivTheater Ledenitzen
 farovž Šentjakob
 soprireditelj: SPD Rož

- **sobota, 22. 4. 2017, 19.30**
 6. predstava GAS,
 Poslednja želj Rozalije M.
 nastopa: KUD iz Drežnice
 farni dom v Selah
 prireditelj: KPD Planina
- **sobota, 22. 4. 2017, 20.00**
 Vigredni koncert
 nastopajo: MoPZ Vinko Poljanec,
 Oktet Suha, Die Striezalan,
 Šentjanški tamburaši
 dvorana K3 Škocjan
 prireditelj: SPD Vinko Poljanec
- **sobota, 22. 4. 2017, 20.00**
 Gledališki večer
 Kumst Žitara vas
 gostuje GS KPD Planina Sele
 prireditelj: SPD Trta
- **sobota, 22. 4. 2017, 19.30**
Premiera glasbene pravljice
 Princeza kamnitih besed
- **nedelja, 23. 4. 2017, 14.30**
Ponovitev glasbene pravljice
 Princeza kamnitih besed
 Kulturni dom Ledince
 prireditelj: SKD Jepa-Baško jezero
- **nedelja, 23. 4. 2017, 14.30**
 Srečanje otroških in mladinskih zborov
 farna dvorana Železna Kapla
 prireditelji: KKZ, SPD Zarja
 fara Železna Kapla
- **torek, 25. 4. 2017, 18.00**
 Skupni koncert GŠ Slovenj Gradec in
 SGS dežele Koroške
 Kulturni dom Pliberk
 prireditelj: SGS Koroške
- **četrtek, 27. 4. 2017, 19.30**
 Impuls/z 2017
 Višja šola za gospodarske poklice
 Šentpeter
 prireditelj: Višja šola za gospodarske
 poklice Šentpeter
- **nedelja, 30. 4. 2017**
 Osrednja prireditelj in branje
 ob 75-letnici pregnanstva
 Kulturni dom Danica Šentprimož
 prireditelj: Zveza slovenskih
 pregnancev

- **nedelja, 30. 4. 2017, 8.00**
 Spominska maša ob obletnici obglavljenja
 13-ih žrtev iz Sel in okolice
 farna cerkev Sele
- **nedelja, 30. 4. 2017, 14.00**
 Od ateljeja do ateljeja
 Šmihel – Bistrica
 prireditelj: KPD Šmihel
- **nedelja, 7. 5. 2017, 14.30**
 Srečanje mladinskih zborov
 Sonnenhotel Hafnersee v Plešerki
 prireditelja: KKZ in SPD Zvezda

Globaški kulturni dnevi

- **nedelja, 23. 6. 2017, 15.00**
 Odprte razstave Konstanta_vari-
 bla.17 slikarke Simone Ane Krajger
 arheološki muzej Globasnica
- **sobota, 1. 4. 2017, 13.00**
 Speči pogačo
 pri Kukmanu
- **petek, 7. 4. 2017, 19.30**
 Predstava Zdravnik po sili
 farna dvorana Globasnica
- **sobota, 8. 4. 2017, 9.00**
 Zajtrk v muzeju, nato vodstvo
 univ. prof. dr. Franza Glaser
 arheološki muzej Globasnica
- **sobota, 8. 4. 2017, 19.30**
 Glasba in poezija
 nastopajo: Sonus-Trio,
 Verena Gotthardt
 na zoli v farovžu Globasnica
- **sobota, 22. 4. 2017, 10.00**
 Otroški dopoldan
 gledališka predstava Gusarski zaklad,
 nato delavnica
 nastopa: gledališka skupina Šentlipš
 farna dvorana Globasnica
- **sobota, 22. 4. 2017, 19.30**
 Koncert
 nastopajo: Otroški zbor Živ-Žav,
 MePZ Peca, MoPZ Franc Leder-
 Lesičjak

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA
 Viktringer Ring 26/III 9020 Celovec
 Tel. (0043) (0)463/51 62 43, faks 50 23 79
 e-mail: office@kkz.at, spleti: www.kkz.at

Zalka Kelih-Olip -11 kelih@kkz.at
 Martin Kuchling -12 kuchling@kkz.at
 Verena Smrtnik -13 verena.smrtnik@kkz.at
 Sabina Anderwald -21 anderwald@kkz.at

Prispevki: Martin Kuchling, Verena Smrtnik, Martina Piko-Rustia, Zalka Kelih-Olip
 Slike: Nedelja, KKZ, Franc Opetnik, Milka Olip